

Ragnhild Sollund
NOVA
Postboks 3223, Elisenberg,
0208 Oslo
rso@nova.no
Tlf.22541302

Oslo 12.01.10

Det juridiske fakultet
Postboks 6706 St.Olavs plass
0130 Oslo
Ved dekan Hans Petter Graver
Kopi til Frode Lyshaugen, Mari-Louise Pabsdorff og Hedda Giertsen

Tilsynssensors rapport 2008-2009, Institutt for kriminologi og rettssosiologi

Denne rapporten dekker tilsyn av sensur for høstsemesteret 2008 og vårsemesteret 2009. Virketiden for tilsynssensor er med denne rapporten avsluttet, da ansettelsen gikk fra 2006-2009. Det har vært utskiftninger i personalet på instituttet som har medført forsinkelse i rapportering i forhold til tidligere år, og jeg anbefaler derfor at tilsyn av høstsemesteret 2009 skjer i begynnelsen av dette semesteret.

Tilsynet som er utført er gjort i henhold til instituttets ønsker, og omfatter følgende:

Møtedeltagelse/observasjon:

Programrådsmøte 18.8.2008: Ett av punktene var tilsynssensors rapport for 2007-2008 og det ble diskutert hvordan instituttet kan nyttiggjøre seg rapporten og følge opp forslagene jeg kommer med.

Programrådsmøte 18.5.09.

Temaer var bl.a privatistordning, klagebrev fra studenter på KRIM 1300, og endringer i KRIM 4001 og RSOS 4004.

Programrådsmøte 7.12.09

I tillegg til øvrige punkter i dagsorden, som bl.a. omfattet stipendiatopplæringen, ble det drøftet hva tilsynssensors oppgave skulle være og hvorvidt vårsemesteret 2009 eller høstsemesteret skulle vurderes. Det ble konkludert med vår 2009 for å følge den samme rytmen som har vært i vurderingene hittil.

Tilsynssensor oppmuntret også til å bruke rapporten som tidligere er levert som blant annet behandlet evaluering av prosjektbeskrivelser, KRIM 2000 (rapport 2007-2008).

Vurdering av sensur

For høstsemesteret 2008 ble sensuren av KRIM 4001 og RSOS 4001 vurdert.

Jeg har lest et utvalg oppgaver fra begge kommisjoner. For KRIM 4001 var det 15 kandidater. For RSOS 4001 var det 9 (i tillegg til en som hadde trukket seg.)

Utvalget av oppgavene ble gjort med sikte på en variasjon i karaktersettingen, så langt dette var mulig ut fra de karakterer som var gitt. På RSOS 4001 var det ingen D, E, eller F-kandidater og jeg leste en A (9500), en B (9501) og en C-oppgave (9502).

I tillegg vurderte jeg en oppgave hvor det var klaget på karakteren (C), og hvor klagekommisjonen hadde opprettholdt karakteren (kandidat 9505).

Dette utvalget innebar at jeg leste to oppgaver fra hver eksamenskommisjon.

Fra KRIM 4001 var det større spenn i karaktersettingen og jeg leste en A-oppgave (9518), en B-oppgave (9516), en C-oppgave (9515), en D-oppgave (9529), og en F-oppgave (9526). I tillegg leste jeg en klageoppgave (9523).

Utvalget innebar at jeg leste fire oppgaver som besvarte den første oppgaveteksten, mens tre besvarte nr. 2.

I tillegg leste jeg to oppgaver hvor det var klaget på karakteren; 9519, som fikk C og hvor karakteren ble opprettholdt etter ny vurdering og 9523 som fikk sin karakter oppjustert til C etter ny vurdering.

Med dette utvalget vurderer jeg både karakterstandarder og de prosessene og vurderingene som ligger i klagebehandlingen, i tråd med retningslinjene for tilsynssensors arbeid (se revisjon datert 02.10.08).

Ett av ønskene fra tidligere studiekonsulent Nina Fjeldberg var at jeg skulle vurdere om kravene som stilles på de to masteremnene er på samme nivå. Dette har jeg vurdert både ved å sammenligne selve oppgavetekstene, og karaktergivningen i de to kommisjonene.

Oppgavetekstene

I KRIM 4001 var det gitt to oppgaver:

- 1) Justisdepartementet kom i høst med ny kriminalomsorgsmelding "Straff som virker" (St.meld. nr.37). Bruk pensum til å drøfte stortingsmeldingens del II "Samfunnstrygghet".
- 2) Gjør rede for Foucaults makt/vitenperspektiv. Velg to andre forfattere på pensum som kan drøftes i forhold til dette perspektivet med vekt på hvordan de kan brukes som teoretisk verktøy i kriminologien.

I RSOS 4001 var det gitt to oppgaver

- 1) Bruk pensumstoff til å drøfte forholdet mellom rett og moral
- 2) Bruk pensumstoff til å drøfte muligheter og begrensninger i å bruke menneskerettigheter til å endre nasjonal lovgiving.

Begge emner gir 20 studiepoeng. Begge eksamener var tre-dagers hjemme-eksamen. Likevel kunne studentene på KRIM 4001 kun levere 2400 ord, mens RSOS 4001 kunne levere 4000 ord. Jeg fant denne forskjellen merkelig, da en må anta at det er mer krevende å gjennomføre en redegjørelse og drøfting på seks enn på ti sider. Av referat fra Programrådsmøte 23.3. 09 ser jeg imidlertid at eksamen både på RSOS 4001 og KRIM 4001 skal være 7 dagers hjemmeeksamen og med et omfang på 4000 ord. Dermed faller grunnlaget for kritikken bort da kravet som stilles til studentene dermed blir det samme på begge emner.

I tillegg var begge oppgavene i KRIM 4001 konkrete og avanserte. Den første fremstår som enklere å besvare. Samtidig blir den andre i praksis strukturert av oppgaveformuleringen, noe som forenkler oppgaveskrivingen. Begge oppgavene på RSOS 4001 var mer åpent formulert og med større rom for valgfrihet for studentene med hensyn til hva de selv ønsket å vektlegge. Slik jeg ser det setter oppgavene til KRIM 4001 noe høyere krav til studentenes pensumkunnskap enn RSOS 4001, selv om en selvfølgelig må forvente at studentene uansett emne forstår at de bør trekke inn så mye av pensum som mulig i sine drøftinger.

Vurdering av karaktersetting

At den åpne formuleringen i oppgave 2 RSOS gjør det mulig å oppnå en god karakter uten å trekke inn mange kilder fra pensum styrkes når en leser A-oppgaven 9500. Kandidaten bruker kun fire kilder i tillegg til leksikon. Oppgaven scorer høyt i forhold til selvstendighet, fremstilling, drøfting og forståelse, samtidig kan en, når en sammenligner den med 9501 og 9516, undres over om kommisjonen har latt seg forføre av at den er så velskrevet?

Jeg er gjennomgående enig i kommisjonenes vurderinger, selv om jeg er usikker på hvorfor 9501 får en dårligere vurdering (B) enn den mer essayistiske 9500 (A). Oppgaven er godt strukturert og kandidaten viser oversikt og selvstendighet. Også oppgave 9516 er eksemplarisk og jeg er usikker på om 9500 er bedre enn den, når jeg sammenligner på tvers av kommisjonene. Ved sammenligning på tvers av C-oppgavene 9502 og 9515, finner jeg imidlertid at karakteren er rimelig og tilsvarende for begge. D-oppgaven (9523) er dårlig strukturert, har lite selvstendig drøfting og besvarer derfor ikke oppgaven på en god måte. Jeg er enig i karakteren.

Hva angår strykkoppgaven 9526 tilslutter jeg meg kommisjonens vurdering. Oppgaven er syltynn.

Klageadgangen ved institutt for kriminologi og rettsosiologi

Kandidatens rettsikkerhet er svært godt ivaretatt ved instituttet ved at oppgaver første kommisjon bestående av to sensorer er i tvil om oversendes til tvilskommisjon, og ved at det ved klager opprettes nok en ny kommisjon. Dette gjør at en oppgave det er usikkerhet om kan leses av seks personer. Dette var tilfellet med to av oppgavene, av kandidatene 9519 og 9523, mens kandidat 9505 klaget og dermed ble lest av fire sensorer.

Klagesakene

Klagesaken til 9519 og 9523 reiser interessante prinsipielle spørsmål som instituttet må ta stilling til ved fremtidige eksamener.

Oppgavene ble sendt til tvilskommissjon fordi den første kommisjonen vurderte oppgavene som en fuskesak fordi det ble tydelig ved gjennomlesing av det hadde foregått utstrakt samarbeid. Dette ser en både i struktureringen av stoffet, ved perspektiver og ved formuleringer. Tvilskommissjonen vurderte at det ikke hadde foregått samarbeid utover det akseptable og den første kommisjonen vurderte så oppgavene på nytt og trakk begge kandidater en karakter for manglende selvstendighet. (Til C og D). Begge klaget og kandidat 9523 ble oppvurdert til C, mens 9519 ble stående på C.

Etter min vurdering fortjener begge kandidater C og jeg er dermed enig i det endelige resultat. Når det gjelder samarbeid er spørsmålet hvor grensene kan gå. Etter mitt syn bærer oppgavene sterkt preg av kollokvering, snarere enn et tekstsamarbeid. Kollokvering bør oppmuntres, ikke minst i en tid hvor utviklingen går i retning av krav til samarbeid innen forskning. I tillegg gjør kollokveringen at stoffet kan fordøyes på en bedre måte. Spørsmålet er også i hvilken grad studentene blir orientert om at de vil trekkes i karakter hvis samarbeidet blir for tydelig i teksten. Hvis dette er etablert som policy bør studentene advares mot det. Et alternativ er å gå i motsatt retning og åpne opp for at kandidater kan levere oppgaver sammen. Det å skrive sammen kan være vanskeligere enn å skrive selvstendig og kan også forberede en på utfordringer som kommer i en eventuell akademisk karriere.

Angående 9505 som fikk C, klaget og ble stående etter ny vurdering, tilslutter jeg meg begge kommisjonenes vurdering. Oppgaven er god, men er mer redegjørende enn drøftende. Den beveger seg ikke konsentrert rundt problemstillingen, og mangler det lille løftet som kunne gi den en B. Jeg anser at den er svakere enn 9501, som fikk B.

Vurdering av sensur vår 2009: KRIM 4003 og RSOS 4003

Emnene gir 10 studiepoeng. Det var enighet om at tilsynsmentor skulle vurdere kvaliteten av oppgavene, dvs om karaktersettingen var rimelig. Siden det her kun gis bestått/ikke bestått, ble altså vurderingen om de oppgavene som ble vurdert som bestått fortjente denne karakteren. Ingen oppgaver hadde fått ikke bestått.

Videre ønsket instituttet å få sammenlignet nivået på de to emnene, da særlig mht hvordan kandidatene lykkes i å redegjøre for og drøfte teori i oppgavene og knytte dette til egne prosjekt.

Jeg har lest stikkprøver etter utvalg av studieveileder, siden det ikke her kunne gjøres et strategisk utvalg på grunnlag av karaktersetting siden alle var gitt samme karakter.

Oppgavene lød: ”Gi en kort beskrivelse av masteroppgavens tema og problemstilling(er). Gjør deretter rede for ulike teoretiske perspektiver som du vurderer å anlegge. Diskuter hvordan de vil kunne gi inntak til å forstå og forklare problemstillingen din – eventuelt funnene dine - på ulike måter. Bruk pensum i drøftingen.”

Emnene i seg selv virker svært hensiktsmessige og er sannsynligvis til hjelp for kandidatene ved at de må reflektere ordentlig over teoretiske perspektiver og problemstillinger, som vil hjelpe dem i arbeidet med masteroppgaven/studien. Det gjør også at studentene kan utvikle arbeidsmetodikk som kan komme til nytte som forsker eller i andre akademisk relaterte stillinger når masteroppgaven er fullført. Variasjonen i oppgavene viser også det spennet som rommes innenfor kriminologi og retts sosiologi og at mye interessant forskning kan foregå på masternivå.

Følgende oppgaver er lest og vurdert:

KRIM 4003: Vurdering

9501	Bestått
9509	Bestått
9500	Bestått
9513	Bestått
9507	Bestått

RSOS 4003: Vurdering

9520	Bestått
9527	Bestått
9526	Bestått
9521	Bestått
9522	Bestått

Oppgavene som er vurdert viser ikke noen påfallende nivåforskjeller mellom kriminologi og retts sosiologi. Det er både sterke (for eksempel 9501, 9513) og mindre sterke oppgaver i begge kategorier, og nivået reflekterer dermed et vanlig spenn i prestasjoner. Blant flere er nivået svært godt, hos de andre anser jeg det som fullt tilstrekkelig til å skrive en masteroppgave. Jeg er altså enig i vurderingen av alle kandidaters oppgaver som bestått.

Kandidatene har stort sett god teoretisk innsikt. Dette teoretiske arbeidet vil trolig lette arbeidet med masteroppgavene, selv om det kan være noe tidlig å fastslå for enkelte av kandidatene som har kommet kortere empirisk. Enkelte er tydeligvis godt i gang, mens andre fortsatt er usikre på hvordan de skal gå frem (eks. 9507).

Kandidatene viser også forskjellig grad av teoretisk modenhet, som jeg antar bl.a. kan skyldes at de befinner seg på forskjellige stadier av masterstudiet. F.eks 9520 ville jeg anbefalt å søke annen litteratur og nyansere mer hva hun legger i minoritetskvinn, men hennes valg av litteratur vil sannsynlig også gjenspeile de råd hun har fått fra veiledere. Oppgaven 9527 er litt skissepreget og 9509 er tynnere, mer banal, og har dårlig referanseteknikk/skikk. (Det er flere stilbrudd i fremstillingen som kan tyde på avskrift, og jeg gjenkjenner mine egne formuleringer i referering fra min bok (Sollund 2007) uten at det oppføres som sitat.

Tidligere har jeg som nevnt vurdert KRIM 2000 hvor studentene også skriver prosjektskisser. En konklusjon den gang var at skissene var for løst og dels urealistisk metodisk fundert. Det teoretiske vektlegges gjennom KRIM-og RSOS 4003. Som tilsyns sensor blir jeg nysgjerrig på om metode (og metodelitteratur) tillegges tilsvarende vekt? En kan forvente at KRIM og RSOS 4003 bygger på KRIM 4002 og RSOS 4002, men dette blir ikke tydelig siden flere av disse oppgavene ikke redegjør for – og heller ikke er forventet å redegjøre for - det metodiske (for eksempel kandidat 9509). Formulering av en klar problemstilling varierer også. (For eksempel kandidat 9509 trenger en avgrensning, og kandidat 9527 kan få problemer hvis hun ikke finner litteratur som kan svare på spørsmålene som stilles på side 2.) Selv om det i 4003 ble bedt om teoretiske perspektiver mener jeg metodiske – og metodisk-teoretiske refleksjoner kunne være nyttig å integrere i dette emnet. For å vurdere den vekt som legges på metodeundervisning og hvordan studentene nyttiggjør seg denne, bør tilsyns sensor etter mitt syn neste gang vurdere KRIM 4002 og RSOS 4002.

Jeg er også litt usikker på skillet som gjøres mellom det teoretiske og det metodiske i prosjektplanleggingen gjennom disse emnene, da teori og metode ellers må integreres i utarbeidelse av prosjektbeskrivelser. Kanskje burde dette også være tilfellet her, ved å slå sammen emner og tillegge dem større vekt?

12.01.10 Oslo

Ragnhild Sollund